

MONITOR CHIŃSKI

CZERWIEC 2016

„Monitor Chiński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Chinach, ze szczególnym naciskiem na działania Chin w regionie Europy Środkowej oraz działania zagraniczne chińskich władz lokalnych w prowincji Syczuan. Monitor opracował dr Bartosz Kowalski – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR CHIŃSKI

CZERWIEC 2016

WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

17-18 czerwca: pierwsza od 32 lat wizyta przywódcy Chin w Serbii. Xi Jinping rozpoczął pobyt od złożenia hołdu w miejscu pamięci poświęconemu trzem rodakom, którzy zginęli w czasie zbombardowania przez NATO ambasady ChRL w Belgradzie w maju 1999 r. Przywódcy Chin i Serbii zapewniali o wieloletniej przyjaźni łączącej oba państwa, a burmistrz Belgradu zapowiedziała, że patronem ulicy poza centrum stolicy zostanie Konfucjusz, natomiast jeden z placów zyska miano „Przyjaźni Serbsko-Chińskiej”. Politycznym efektem wizyty jest podniesienie rangi relacji wzajemnych do poziomu „wszechstronnego strategicznego partnerstwa” oraz wspólne oświadczenie w sprawie sytuacji na Morzu Południowochińskim, które wzywa do pokojowego rozwiązywania sporów na podstawie deklaracji Chiny-ASEAN z 2002 r. oraz umów bilateralnych łączących bezpośrednio zaangażowane strony.

19-21 czerwca: wizyta Xi Jinpinga w Polsce. W czasie pobytu przywódcy ChRL w Warszawie podpisano blisko 40 porozumień i memorandumów o współpracy m.in. w sprawie ceł, parków przemysłowych, aplikacji technologii informacyjno-komunikacyjnych (inteligentne miasta, sieci szerokopasmowe czy usługi satelitarne), utworzenia Komitetu Sterującego ws. Współpracy Przemysłowej oraz wsparcia rozwoju polskiej infrastruktury przez EXIM Bank. Oprócz szeregu zapowiedzi Polska uzyskała zwolnienie z podatku VAT dla przewoźników lotniczych oraz pozwolenie na eksport jabłek do Chin (trwają również rozmowy dotyczące sprzedaży polskiej wieprzowiny). Podpisano również memorandum w sprawie wzmocnienia współpracy w obszarze infrastruktury logistycznej, natomiast pociągi towarowe kursujące między Chengdu i Łodzią (蓉欧快铁) a także połączenia na trasie z

WIZYTA XI JIN- PINGA W SER- BII I W POLSCE

Relacje Chin z oboma krajami zostały podniesione do rangi „wszechstronnego partnerstwa strategicznego”. Padło dużo deklaracji i zapowiedzi, na których realizację trzeba będzie poczekać.

Polską z innych chińskich miast (m.in. z Chongqingu, Suzhou, Wuhanu, Changsha, Yiwu) będą odtąd jeździć pod nową, ujednoliconą banderą China-Europe Railway (中欧班列).

27 czerwca: Stanowisko Chin wobec referendum w Wielkiej Brytanii. W czasie Forum Gospodarczego w Tianjinie, określanego jako „letnie Davos”, premier Li Keqiang wezwał inwestorów do zachowania spokoju, oświadczając, że jego kraj chce widzieć Unię Europejską „zjednoczoną i stabilną” oraz „stabilną i prosperującą” Wielką Brytanię. Premier Li zapewnił również, że Chiny nie zdevaluują RMB w obliczu niepewności na światowych rynkach, które przyniósł Brexit. W dłuższej okresie wyjście Wielkiej Brytanii z UE wydaje się być raczej korzystne z perspektywy realizacji interesów Chin w Europie.

CHINY I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

31 maja: wicemarszałek węgierskiego parlamentu Márta Mátrai wyraziła poparcie dla zasady „jednych Chin”. W czasie spotkania z członkami delegacji „Grupy ds. Wymiany Kulturowej Chińskiego Tybetu”, Mátrai oznajmiła również, że Węgry szanują stanowisko Chin w kwestii jedności państwa, sprzeciwiają się separatyzmowi a kwestia Tybetu należy do domeny polityki wewnętrznej Chin.

10 czerwca: Węgry za przyznaniem Chinom statusu gospodarki rynkowej. Decyzję tę ogłosił minister spraw zagranicznych i handlu Węgier Peter Szijjarto, podkreślając, że rozwój współpracy gospodarczej i handlowej wymaga stabilnych fundamentów politycznych, które trzeba budować w oparciu o wzajemne zaufanie. Odnosząc się do deklaracji strony węgierskiej, minister gospodarki ChRL Gao Hucheng oznajmił, że zgodnie z protokołem przystąpienia Chin do WTO, z dniem 11 grudnia 2016 roku, członkowie WTO powinni przestać stosować procedurę anty-dumpingową wobec eksportu z Chin, ustalającą koszt chińskich towarów na podstawie tzw. „państwa alternatywnego”. Importerzy obliczają w ten sposób koszt produktu w kraju trzecim aby określić wartość eksportu z gospodarek nierynkowych.

14 czerwca: największy czeski bank komercyjny. Česká Spořitelna będzie przyjmował w swoich bankomatach karty płatnicze chińskiego UnionPay International. Zakłada się, że do końca tego roku, 40% bankomatów w Czechach będzie obsługiwać karty UnionPay. Chiny są największym partnerem handlowym Czech poza Unią Europejską, a turystyka jest istotną częścią współpracy gospodarczej. Wprowadzone ułatwienia są korzystne zwłaszcza dla chińskich turystów, którzy stanowią aż 40% wszystkich turystów z Chin w EŚW. W ubiegłym roku Czechy odwiedziło 300 tys. chińskich turystów, a od 1 czerwca usługi

wizowe dla nich świadczą czeskie placówki już w łącznie ośmiu miastach: Pekinie, Szanghaju, Chengdu, Guangzhou, Kunmingu, Shenzhen, Chongqingu oraz Hangzhou.

16-17 czerwca: III Forum Liderów Lokalnych Inicjatywy „16+1” w Tangshan (prow. Hebei). W obradach, które zainaugurował wicepremier Ma Kai, wzięli udział przedstawiciele władz 16 prowincji i miast chińskich oraz ambasadorowie i przedstawiciele rządów lokalnych z EŚW. Spotkania w podobnej formule odbyły się wcześniej w Chongqingu (2013 r.) i Pradze (2014 r.).

24 czerwca: umowa Nowego Sącza z Suzhou. Nowy Sącz został jednym z 49 miast partnerskich Suzhou, a umowa będzie obowiązywać przez najbliższe pięć lat. Dotychczasowa współpraca między oboma miastami dotyczyła głównie przedsięwzięć kulturalnych (m.in. Festiwal Chiński i wystawa „Suzhou Silk Exhibition” w Nowym Sączu). Od 2012 r. partnerem Nowego Sącza jest również podlegające pod Qingdao miasto Jiaonan (prowincja Shandong). Inicjatorem kontaktu z Jiaonan był Ryszard Florek, właściciel sądeckiej firmy FAKRO, która od 2005 r. posiada fabrykę w Chinach. Produkty FAKRO, potentata na światowym rynku okien dachowych, sprzedawane są nie tylko w Chinach ale również w Japonii, Korei, Malezji i Tajlandii i Filipinach. Do otwarcia fabryki w Chinach przymierza się również Konspol, sądecki gigant na rynku przetworów drobiowych, który zainwestował już w zakład produkcyjny w Indonezji.

20 czerwca: KGHM Polska Miedź SA zawarła czteroletnią umowę z China Minmetals Cooperation na dostawę katod miedzianych. Wartość kontraktu opiewa na kwotę od blisko 4,6 do blisko 11 miliardów złotych. Ostateczna kwota zależy będzie od tego, ile miedzi zamówią Chińczycy – wielkość dostaw również ma charakter ramowy. Zdaniem wiceprezesa Jacka Raweckiego „W minionym roku zrealizowano trzy kontrakty w ramach kończącej się poprzedniej umowy ramowej z lat 2012-2016. Ich wartość przekracza dziesięć procent wartości naszego kapitału własnego. To świadczy o wadze kontraktu”. Pod koniec 2015 r. import katod miedzianych zakupionych przez Minmetal przekroczył 81 ton, co stanowi ok. 30% całkowitej wartości eksportu z Polski do Chin.

20 czerwca: polsko-chińska umowa o wzajemnych zwolnieniach z podatku VAT w transporcie lotniczym. Celem zawartego przez ministra finansów Pawła Szałamachę oraz szefa Państwowego Urzędu Podatkowego Jun Wanga porozumienia jest wzrost konkurencyjności polskich linii lotniczych oraz możliwość rozwoju połączeń lotniczych między Polską a Chinami. Umowa zacznie obowiązywać już od 1 lipca.

24 czerwca: memorandum o współpracy między portami w Gdańsku i Qingdao. Port Qingdao to obecnie czwarty w Chinach i siódmy na świecie port pod względem wolumenu przeładunków w ciągu roku. Obsługuje 600 połączeń, głównie w Chinach, innych krajach Azji, a także w Europie (m.in. Antwerpia i

Rotterdam). Intensyfikacja współpracy i wymiany towarowej z Chinami jest możliwa dzięki istnieniu bezpośrednich połączeń żeglugowych z Chinami i głębokowodnego terminalu kontenerowego DCT jakie oferuje gdański port. Jesienią tego roku otwarty zostanie drugi terminal DCT, który zwiększy możliwości przeładunkowe gdańskiego terminalu aż dwukrotnie, z 1,5 do ok. 3 mln TEU rocznie. Współpraca z Chinami wpisuje się również w przyjętą przez władze Gdańska koncepcję budowy nowego głębokowodnego Portu Zewnętrznego, który posłuży obsłudze rosnącego wolumenu ładunków w najbliższych latach.

23 czerwca: oficjalne uruchomienie połączenia lotniczego między Pragą i Szanghajem. Inauguracyjny lot China Eastern Airlines trwał 12 godzin, a przybyły do stolicy Czech zarząd chińskiej firmy został przywitany na lotnisku chlebem i solą. Z okazji otwarcia nowego połączenia lotniczego, prezydent Miloš Zeman podjął chińską delegację uroczystą kolacją w Sali Hiszpańskiej w Zamku na Hradczanach. China Eastern Airlines jest siódmą największą linią lotniczą świata, posiada 580 samolotów i obsługuje 100 milionów pasażerów rocznie.

25-26 czerwca: minister Paweł Szałamacha wziął udział w pierwszym rocznym spotkaniu Rady Gubernatorów Azjatyckiego Banku Inwestycji Infrastrukturalnych (AIIB). Minister Szałamacha zapewniał w Pekinie, że Polska posiada możliwości wsparcia projektów w sektorze elektroenergetycznym, z wykorzystaniem niskoemisyjnych technologii spalania węgla.

27 czerwca: Polska jako pierwszy kraj w Europie wyemituje obligacje Pandy. Ministerstwo Finansów RP podpisało memorandum o współpracy z Bank of China dotyczące sprzedaży na chińskim rynku obligacji denominowanych w RMB o wartości 3 mld RMB w przeciągu trzech lat.

WIADOMOŚCI SYCZUAŃSKIE

18 czerwca: wizyta marszałka województwa łódzkiego Witolda Stępnia w Chengdu. Marszałek Stępień spotkał się z sekretarzem KPCh w Syczuanie Wang Dongmingiem i szefem KPCh w Chengdu Huang Xinchu. Witold Stępień wziął również udział w otwarciu Polskiego Showroomu „ChopinDeli” (肖邦美食) w Chengdu. Jest to projekt mający na celu promowanie polskich produktów, również z województwa łódzkiego, na terenie Chengdu.

24-26 czerwca: odbyły się 2016 Chengdu Global Innovation and Entrepreneurship Fair. W czasie targów miały miejsce liczne wystawy i konferencje poświęcone innowacyjności, w których wzięło blisko 70 tys. zwiedzających. Imprezę uświetniło ponadto 450 gości zagranicznych (dyplomatów, naukowców,

biznesmenów) z 36 krajów świata, w tym m.in. laureaci Nagrody Nobla w ekonomii Edmund Phelps oraz w dziedzinie fizyki Arthur Bruce McDonald. Ocenia się, że wartość transakcji zawartych w czasie targów wynosi ponad 16 mld RMB.

KOMENTARZ

W kontekście Europy Środkowo-Wschodniej trzeba przede wszystkim odnotować polityczne oświadczenia najważniejszych partnerów Chin w regionie. Węgry zadeklarowały poparcie w sprawie przyznania Chinom statusu gospodarki rynkowej w Unii Europejskiej. Kierownictwo parlamentu w Budapeszcie wyraziło również swoją aprobatę polityki Chin w kwestii Tajwanu i Tybetu. Z kolei rezultatem wizyty chińskiego przywódcy w Belgradzie jest opublikowanie wspólnego stanowisko Chin i Serbii w sprawie sytuacji na Morzu Południowochińskim. Podobnych deklaracji ze strony polskich władz po wizycie Xi Jinpinga w Polsce na razie nie ogłoszono. Relacje Chin z Polską podniesiono do rangi „wszechstronnego strategicznego partnerstwa”, którego elementem będą m.in. stałe spotkania premierów obu państw co dwa lata. Pomimo deklaracji ministra Morawieckiego w sprawie dążeń do zmniejszenia dziesięciokrotnej przewagi Chin w relacjach handlowych z Polską, niekorzystny trend będzie trudny do zatrzymania. W czasie wizyty Xi w Warszawie, szef polskiego oddziału Huawei Li Junfeng wyraził przekonanie, że coraz więcej chińskich firm będzie inwestować nad Wisłą, a technologia i produkty jego firmy pomogą w transformacji cyfrowej Polski. W 2015 roku udział Huawei na rynku smartphonów w Polsce wzrósł z 1,3% do 20%. Natomiast Polska oferuje Chinom przede wszystkim żywność i surowce.

W odniesieniu do wydarzeń w Syczuanie należy odnotować działania władz prowincji i jej stolicy na rzecz utworzenia globalnej platformy współpracy w dziedzinie innowacyjności. Porozumienie w tej sprawie podpisali przedstawiciele parków technologicznych m.in. z Francji, Rosji, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Korei Południowej i Izraela oraz Chengdu, Pekinu, Hangzhou, Szanghaju, Shenzhen, Xi'anu i Wuhanu. Na uwagę w tym względzie zasługuje zwłaszcza obecność na targach Philippa Marianiego, szefa czołowego europejskiego parku technologicznego z Francji Sophia Antipolis, który zawarł umowę o współpracy z Chengdu Hi-Tech Zone i ustanowieniu w Chengdu Sophia China Innovation Center.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

